

6 juni mei 2021 – voorbereiding heilig Avondmaal

HET PINKSTERVUUR BRANDENDE HOUDEN

Bijbellezing: Handelingen 2, vers 37 t/m 47

Ik bleef tijdens het voorbereiden van de preek bij één zinnetje uit Handelingen 2 hangen (vers 46b): 'en terwijl zij van huis tot huis brood braken, namen zij gezamenlijk voedsel tot zich met vreugde en in eenvoud van hart.' De eerste christenen braken van huis tot huis brood. Zij kwamen (misschien wel elke dag!) bij elkaar op de maaltijd en zij namen *het voedsel met vreugde en eenvoud van hart tot zich*. Dat woord 'vreugde' in het Grieks betekent 'extreme vreugde', 'uitbundigheid'. En 'eenvoud van hart' betekent: het hart op maar één ding gefocust, authentiek, zuiver, echt. Zo zat men dus dagelijks bij elkaar aan tafel: met uitbundige vreugde, vreugde echt vanuit het hart... Ik vond dat zo bijzonder om mij dat voor te stellen. Hoe zou dat zijn geweest hè? Zo met allemaal verschillende mensen uit die pas ontstane gemeente, ook mensen die je misschien helemaal niet goed kent, met extreme vreugde aan tafel zitten? Wat was dat?

Het had te maken met het begin van de Bijbellezing, vers 37: op die bewuste ene Pinksterdag, tijdens die preek van Petrus, was men in het hart geraakt. Hun hart was als met een zwaard doorboord, zo sterk staat het er in de grondtaal. Hun leven stond te trillen op zijn grondvesten. Want terwijl zij aanvankelijk dachten dat er in de afgelopen weken iets goeds was gebeurd - een oproerkraaijer had men uit de weggeruimd, die was gekruisigd - kwamen zij nu tot de ontdekking dat zij in werkelijkheid de Zoon van God gekruisigd. Ze hadden bloed aan hun handen, ze waren medeschuldig aan de dood van Gods geliefde Zoon! Petrus vertelde dat God het hier niet had bij laten zitten. Nee, Hij had Zijn Zoon opgewekt uit de dood. In ere hersteld. Petrus legde dat met allemaal Oudtestamentische teksten uit, dat Jezus de opgestane Heer was, de allerhoogste HEER die nu over hemel en aarde regeerde. En deze Heer hadden zij dus gemeend moeten kruisigen... Ze hadden God zo totaal verkeerd begrepen en diametraal tegengewerkt... Hun leven trilde op zijn grondvesten, ze konden wel door de grond zakken voor God... Wat moeten wij doen?, zo riepen zij vertwijfeld en bang uit...

En wat zei Petrus? 'Bekeer je, laat je dopen... en je mag bij deze Jezus horen!' Voor jullie niet het *oordeel*, nee, voor jullie is *de belofte* en voor jullie kinderen en zovelen als de Heere onze God roepen zal. Broeders en zusters, zo zei Petrus: jullie mogen bij Jezus, de allerhoogste HEER horen. Alleen maar door je om te draaien naar Hem. Alleen maar door op de knieën te gaan voor Hem en Hem als HEER en Redder te erkennen. Dan is vanaf dat moment voor jullie de hemel geopend, de toekomst zeker en het Koninkrijk van God werkelijkheid. Dan mag voor jullie het eeuwige leven beginnen... om nooit meer op te houden.

Je kunt dit moment, wat zij toen hebben meegemaakt, eigenlijk nergens mee vergelijken, maar ik moet denken aan een bijna-auto-ongeluk. Sommigen zullen het vast wel meegemaakt hebben: dat moment waarop je bijna een vreselijke botsing had veroorzaakt, of dat moment waarop je als voetganger of fietser op het nippertje aan die auto kon ontsnappen. Je staat te trillen op je benen. Zo geschrokken. Misschien wel in tranen. En tegelijkertijd zo blij, zo dankbaar... Nou, zo stonden die mensen in Jeruzalem voor Petrus..., of beter gezegd: voor God. God had hun leven, hun schuld blootgelegd..., maar God had hen door Petrus tegelijkertijd Zijn genade en liefde aangezegd. Voor hen was de belofte van God werkelijkheid geworden. Het nieuwe Rijk van God was aangebroken en zij mochten er deel van uit maken. Zij mochten de Geest van God ontvangen. Zij mochten nieuw gaan leven door Jezus, met Jezus en voor Jezus.

Nu, *dat* moment..., dat zorgde ervoor dat alles anders voor hen werd. En dan kom ik weer bij die maaltijd terug, die zij dag in dag uit met uitbundige vreugde beleefden. Dat moment van Pinksteren had heel hun leven in een ander licht gezet. Ze konden daardoor niet meer thuis blijven, ze moesten elkaar wel opzoeken om dit met elkaar te delen, om dit steeds weer op te halen en te bezingen. Om Avondmaal met elkaar te vieren en zo weer aan Jezus te denken, de opgestane HEER Die zij aanvankelijk gekruisigd hadden. Want nu mochten ze bij deze Jezus horen! Ze waren gered! Ze waren vrij. De nieuwe tijd was aangebroken. Een toekomst vol van hoop. Gods Koninkrijk was gekomen. Zij mochten voor eeuwig leven met God, vanaf die eerste Pinksterdag tot in eeuwigheid! En daardoor zaten zij zo uitbundig met elkaar aan tafel. Tja, nog gewoon precies hetzelfde brood. En waarschijnlijk precies weer zo'n werkdag achter de rug als voor de Pinksterdagen. Het gewone leven ging gewoon door. De kinderen waren aan tafel soms net zo lastig als voor Pinksteren. Maar wat een uitbundige vreugde werd er gedeeld! Het gewone leven was getransformeerd, totaal anders geworden: men leefde het leven als kind van God. Men ging de strijd aan met de dagelijkse zorgen door de kracht van Jezus, de allerhoogste HEER. Men deed het dagelijks werk thuis en op school als burger van het Koninkrijk der hemelen. Men ging met die lastige ander om, vanuit de liefde en genade van Christus. Men hoefde niet meer alles vast te houden en in de hand te houden in het leven, want men werd vastgehouden door God. Men hoefde niet alles te hebben en te kunnen, want de toekomst was zeker, ja eindeloos goed!

Dat is mooi om zo in het leven te staan hè? Dat de Geest van God zo je leven heeft doorwaait dat je leeft vanuit je nieuwe identiteit... dat je van Christus mag zijn, dat je voorgoed het eigendom bent van onze lieve Zaligmaker Jezus Christus (om het met de woorden van de catechismus te zeggen)..., dat je het eeuwige leven mag leven door Hem. Dat je gered bent. Dat je voor eeuwig veilig bent. Dat je in niets, in geen enkele situatie het zonder Zijn liefde en genade hoeft te doen, maar dat je daar altijd en overal van mag leven... Dat geen enkele macht in dit leven het meer over jou heeft te zeggen, omdat Hij jouw leven heeft geclaimd. Stel je voor dat je zo naar school gaat, misschien wel je examens doet... Of dat u zo deze week naar het ziekenhuis gaat, voor dat onderzoek? Of dat ik zo mijn gewone dagelijkse dingen oppak... als geliefd kind van God, kind dat een prachtige toekomst wacht, vergeven en aanvaard, bevrijd en geliefd..., zou dat je leven niet heel anders maken? Dan kan een gewone maaltijd 's avonds inderdaad heel uitbundig vreugdevol en vanuit het hart gevierd worden, denk ik.

Om deze reden is in de kerkdienst ook het eerste gedeelte van het Avondmaalsformulier gelezen. Misschien vindt u het best wel zware, geladen woorden, die er gelezen zijn. Zeker in de generaties voor ons hebben nogal wat mensen door deze woorden gemeend dat zij op basis van deze woorden het niet waard zijn om aan het Avondmaal deel te nemen. Maar eigenlijk is dit zelfonderzoek, dit eerste gedeelte van het Avondmaalsformulier – hoe vreemd het misschien ook klinkt - bedoeld om juist de vreugde *te vergroten!*. Om weer even die uitbundige Pinkster-vreugde te kunnen ervaren, die die eerste christenen toen hebben ervaren. Want met de woorden van het Avondmaalsformulier word je herinnerd aan je zwaktes waar je steeds voor valt, je angsten die je leven beheersen, je twijfels die zo'n afstand kunnen maken tussen God en jezelf... Soms kom je tot je schaamte tot ontdekking dat je 100% tegen Gods bedoelingen in je weg aan het gaan bent. Je wordt er weer aan ontdekt..., *om vervolgens te horen dat die belofte van God ook voor jou geldt*: ook jij mag bij dat volk van God horen, dat is gered, geroepen en zich uit mag strekken naar Gods prachtige toekomst. Ook jij mag alles uit je handen laten vallen en leven van Gods oneindige liefde en trouw. Dankzij de gekruisigde HEER. Trilt ook jouw leven op zijn grondvesten als je dit beseft?

Maar nu naar het midden van het Bijbelgedeelte. Want Lukas vertelt nog meer over de eerste christelijke gemeente. Vers 42: *zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden.* Vier dingen, waarop de eerste christenen gefocust waren: de leer van de apostelen, de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden. Men moet dit verstaan vanuit die totale omwenteling die er voor hen met Pinksteren heeft plaatsgevonden. Daarom waren deze vier dingen zo heel belangrijk. Maar daarom zijn deze vier dingen ook voor ons als Ichthusgemeente nu heel belangrijk, als wij ook die Pinkstervreugde, die uitbundige vreugde willen vasthouden, willen beleven. Ik ga de vier dingen een voor een kort even langs.

De leer, het onderwijs, van de apostelen. Het gaat bij de leer, het onderwijs van de apostelen om alles wat de apostelen, de discipelen, van Jezus hebben gezien en gehoord en nu door vertellen. Jezus' woorden. Zijn wonderen. De vervulling van het Oude Testament dat in Hem heeft plaatsgevonden. Wie Jezus is. En wat Hij voor ons heeft gedaan. En ook dat Hij nu Koning is. En dat Hij eens als Koning zal verschijnen. Dat alles probeerde men met elkaar vast te houden. De betekenis ervan te verstaan, steeds meer te verstaan. En daarom werd er in de gemeente geleerd en verteld, gevraagd en geantwoord, gezocht en gebeden. Want als men dit geweldige nieuws, wat er allemaal is gebeurd en staat te gebeuren zou vergeten..., dan zou die Pinkstervreugde ook binnen de kortste keren uitdoven. Nu, daarom is het leren, het vertellen, het luisteren en het elkaar bevragen en je vragen durven stellen ook zo'n belangrijk onderdeel van het gemeente-zijn. Om met elkaar vast te houden wat er in al die jaren, al die eeuwen door is overgedragen: het wonder van Wie Jezus is en Wie Hij voor ons wil zijn. Want als je dat vergeet..., of als je dat gewoon voor waarheid aanneemt, 'je gelooft het wel' en verder niets..., dan houd je niets meer over en dan kan je beter je tijd en energie aan andere dingen besteden dan aan de kerk. Dat leren, van elkaar leren, onthouden en doorgeven, steeds meer begrijpen en tegelijkertijd ontdekken dat het niet te begrijpen is..., dat is zo belangrijk! We doen dat leren in de kerk allemaal niet zo flitsend hoor... een preek van bijna dertig minuten terwijl de concentratieboog al drie keer naar beneden is gedoken... en misschien dat je ouders ook niet alles goed kunnen uitleggen of goed kunnen luisteren naar je vragen... maar laten wij met elkaar een lerende gemeente zijn. Met elkaar die schat van het geloof vasthouden, steeds meer ontdekken, erdoor geraakt worden, even stilgezet worden, in beweging gebracht worden..., aangesproken te worden door God Zelf. Zullen wij volharden in de leer van de apostelen? Zodat wij die uitbundige vreugde van Pinksteren vooral niet kwijt zullen raken, maar zullen blijven delen met elkaar.

Dat delen met elkaar, dat is het tweede wat Lukas als kenmerk noemt van die eerste christelijke gemeente. '**Volharden in de gemeenschap**', zo noemt Lukas het. Men had alle dingen gemeenschappelijk, zo vertelt Lukas erbij. Nu, dat zou in onze tijd wat lastig worden. Werkelijk alle bezittingen te delen, dat zorgt voor veel ingewikkelde kwesties... Er zijn veel pogingen gedaan in de kerkgeschiedenis om zo'n commune te vormen waarin alles gemeenschapsbezit was, maar steeds bleken macht en ongelijkheid roet in het eten te gooien. Maar het was in de eerste gemeente dan ook geen verplichting om alles met elkaar te delen, om al je bezittingen te verkopen en de opbrengst aan de gemeenschap af te staan. Het gaat om iets anders wat je in deze eerste gemeente ziet gebeuren, iets diepers dan de morele verplichting om voor elkaar te zorgen en te delen: men mocht vanaf nu van Jezus zijn. De vreugde van het leven en de zekerheid van het leven had men in Jezus gevonden. Jezus Die men eerst had gekruisigd, maar waar men nu hun leven aan mocht toevertrouwen als aan de allerhoogste HEER. En dat was zoiets groots... Ik las een heel mooi citaat van professor Van de Beek die vertelt wat dit vervolgens betekende voor de gemeente: *hier (in de gemeente) zijn mensen die zich niet meer hoeven waar te maken, mensen die niet meer vechten voor zichzelf. Hier zijn mensen die de vrijheid hebben zich ten dienste van anderen te stellen zonder zich om*

hun eigen belang te hoeven bekommeren. Niemand kan zich beter inzetten voor de wereld dan christen die hun thuis in de hemel weten; niemand kan zich beter inzetten voor zondaars dan zij die leven uit de genade van Christus die al hun zonden vergeven heeft.

Hier in de christelijke gemeente gaat het om zo'n geweldige genade waar wij van mogen leven, zo bijzonder veel liefde... dat dit alles van ons leven in een ander licht stelt. Ook je bezittingen, je geld, ook je eigen tijd en privéleven... je bent losgeraakt van jezelf, want helemaal verslingerd aan het Evangelie van Jezus Christus en het nieuwe leven dat Hij voor ons heeft gebracht... Je hoeft eigenlijk niets meer voor jezelf te hebben, want je mag helemaal van Christus zijn. (Tja, als die bezittingen nog wel heel belangrijk voor mij zijn – mijn tijd, mijn geld, mijn... – in hoeverre heeft de Pinkstergeest mijn leven in een ander licht gesteld?)

Volharden in de leer van de apostelen... in de gemeenschap... en in het breken van het brood en in de gebeden.

Er is discussie over of met **het breken van het brood** gewoon de gemeenschappelijke maaltijden worden bedoeld of dat er ook het Avondmaal mee bedoeld wordt. Ik denk zelf het laatste. Men was een lerende gemeenschap – volharden in de leer - een delende gemeenschap – volharden in de gemeenschap - maar ook een vierende gemeente. Waarschijnlijk werd het Avondmaal thuis met elkaar gevierd, tijdens de gemeenschappelijke maaltijden... en waarschijnlijk wat vaker dan wij vanuit onze kerkelijke traditie gewend zijn. Mogelijk dat men zelfs dagelijks het Avondmaal vierde, bij elke maaltijd. In ieder geval: avondmaal vieren is dus niet slechts een optie, maar het is een van de kenmerken van een christelijke gemeente. Wij gedenken en vieren als gemeente. Steeds weer stelde men in de tekenen van brood en wijn die Heere centraal, die zij hadden gekruisigd en die was opgestaan. Steeds zag men weer het wonder voor zich: de wijn als het bloed, het brood als Zijn lichaam. Steeds weer beleefde men dat ene moment van Pinksteren opnieuw, waarin hun leven op zijn grondvesten trilde maar zo'n geweldige bevrijding en toekomst werd aangezegd. Ik zie er naar uit om dat volgende week zondag ook met u te mogen beleven en ik hoop dat de Heilige Geest ook ons leven met die uitbundige vreugde zal vervullen bij de zichtbare tekenen van brood en wijn.

De leer van de apostelen. De gemeenschap. Het breken van het brood. En: **de gebeden.** De gebeden, zo vertelt Lukas tenslotte. Waarschijnlijk doelde hij daarmee op de dagelijkse vaste gebedstijden, die door de joden werden onderhouden. Wat mooi dat de Ichthusgemeente Maarsse het gebed ook als een van de pijlers van het nieuwe beleidsplan heeft benoemd. Om samen in de komende jaren te groeien in het gebed, in het in gebed verbonden zijn met God.

De joodse gebeden waren veelal lofzeggingen op God. God werd geloofd en geprezen om wat Hij had gedaan. En daarmee is de cirkel rond: wat in de leer van de apostelen werd overgedragen, wat in de gemeenschap met elkaar werd gedeeld, wat in het Avondmaal werd gevierd, dat werd in gebed aan God teruggeven: in lof en aanbidding.

Vorige week vertelde ik dat wij allemaal levende stenen mogen zijn van het geestelijke gebouw waar God wil wonen, waar God woning voor Zichzelf wil maken. Nu, in deze preek hebben wij aantal bouwstenen vanuit Handelingen 2 gekregen, waarop wij met elkaar mogen bouwen als levende stenen.

De leer van de apostelen, het leren en vasthouden met elkaar. De gemeenschap: het samenleven en verantwoordelijkheid dragen voor elkaar.

Het gedenken en vieren in het Avondmaal. En God de lof toebrengen voor wat wij mogen leren, delen en vieren, in ons gebed.

Als wij ons daarop toeleggen, daarin volharden... dan zal het Pinkstervuur blijven branden. Twee weken geleden was het Pinksteren, maar dan zal het vandaag weer Pinksteren zijn. Elke dag Pinksteren. Uitbundiger kan het niet.

Heeft u vragen of een reactie:

ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06- 40 62 29 38 // dekruijf@live.nl